

IDsw

InformatieDesk standaarden Water

Wijzigingsvoorstel (RfC) voor het opschonen van de Aquo-domeintabellen Compartiment en Orgaan

Auteur   Werkgroep Domeinen WNS/
                 ir. H.T. Reitsma

Datum   30 juni 2009

Versie   2.2

Kenmerk: W-0703-0008

Verwijderd: 18

Verwijderd: mei

Verwijderd: 1

Documentbeheer

Wijzigingshistorie

Datum	Versie	Auteur	Wijziging
aug. 2007	0.8	Hinne Reitsma (IDSW)	Apart rapport over Compartiment, Orgaan en Hoedanigheid gemaakt, met daarin de relevante paragrafen uit het algemene rapport "Opschoning Domeintabellen WNS".
Okt. 2007	0.9	Hinne Reitsma (IDSW)	Plaatje en definities compartimenten opgenomen
11 dec. 2007	0.91	Hinne Reitsma (IDSW)	Commentaar leden werkgroep Domeinen WNS verwerkt
28 juli 2008	0.92	Hinne Reitsma (IDSW)	Afspraken overleg werkgroep Domeinen WNS dd 2007-12-17 verwerkt. Praktijkrichtlijn Hoedanigheid opgesteld.
8 sept. 2008	0.93	Hinne Reitsma (IDSW)	Opmerkingen review Marga Bogaart verwerkt
8 okt. 2008	0.94	Hinne Reitsma (IDSW)	Concept Wijzigingsvoorstel van gemaakt
15 okt. 2008	0.95	Hinne Reitsma (IDSW)	Commentaar review verwerkt
28 okt. 2008	1.0	Hinne Reitsma (IDSW)	Definitief gemaakt
25 nov. 2008	1.1	Hinne Reitsma (IDSW)	Nieuwe versie gemaakt. Het bleek dat een deel van de wijzigingen in versie 0.95 niet zijn overgenomen in 1.0. Versie 1.0 was niet bruikbaar, maar is per abuis wel gepubliceerd.
25 feb. 2009	1.9	Hinne Reitsma (IDSW)	Commentaar van gebruikers uit eerste consultatie ronde (dec. 2008-feb.2009) verwerkt
3 mrt 2009	2.0	Hinne Reitsma (IDSW)	Opmerkingen review verwerkt, definitief gemaakt
18 mei 2009	2.1	Hinne Reitsma (IDSW)	Commentaar van gebruikers uit tweede consultatie ronde (maart – april 2009) verwerkt; wijzigingsvoorstel definitief.
30 juni 2009	2.2	Hinne Reitsma (IDSW)	aanpassingen bij "Vegetatie" en "Organisme"

Review

Datum	Versie	Reviewer	Functie
1 sept. 2008	0.92	Marga Bogaart (IDSW)	Specialist standaarden
14 okt. 2008	0.94	H-J. Lekkerkerk (IDSW)	Sr. Projectleider standaarden
2 mrt 2009	1.9	H-J. Lekkerkerk (IDSW)	Sr. Projectleider standaarden

Controle en vrijgave

Datum	Versie	Controleur	Functie
28 okt. 2008	1.0	Jacolien Eijer (IDSW)	Programmamanager
2 mrt 2009	2.0	H-J. Lekkerkerk (IDSW)	Sr. Projectleider standaarden

Literatuurbronnen

- Uitwisselmodel Aquo - metingen, IDSW, juni 2008
- LM Aquo, IDSW, juni 2008
- Praktijkrichtlijn Aquo-domeintabellen, IDSW, juni 2008
- Van Dale, Wikipedia, internet
- <http://www.watermarkt.nl/index.cfm?page=rsv.zoekresultaat>

- [http://www.helpdeskwater.nl/waterbodems_\(ecb\)/zoute_baggerspecie/bibliotheek_zoute/meth_asp_1](http://www.helpdeskwater.nl/waterbodems_(ecb)/zoute_baggerspecie/bibliotheek_zoute/meth_asp_1)

Inhoudsopgave

1. Motivatie	5
1.1 Aanleiding	5
1.1.1 Belangrijke definities	5
1.1.2 Achtergrond	6
1.1.3 Doel	6
1.2 Business Case	7
1.2.1 Voordelen	7
1.2.2 Afbakening	7
1.2.3 Impact	7
2. Wijzigingsvoorstel	9
2.1 Praktijkrichtlijn domeintabellen	9
2.1.1 Aquo-domeintabel Compartiment	9
2.1.2 Aquo-domeintabel Milieu-compartiment	11
2.1.3 Aquo-domeintabel Medium	~~13~~
2.1.4 Aquo-domeintabel Biotoop	16
2.1.5 Aquo-domeintabel Orgaan	19
2.2 Wijzigingen in domeintabellen	21
2.2.1 Te verwijderen / op non-actief zetten Compartimenten	21
2.2.2 Te wijzigen Compartimenten	22
2.2.3 Nieuwe Compartimenten	~~22~~
2.2.4 Te wijzigen Organen	23
2.3 Aquo-lex	24
2.3.1 Gewijzigde begrippen	24
2.3.2 Nieuwe begrippen	25
Bijlage A Discussie hoedanigheid of compartiment	27
Bijlage B Domeintabel Soort geloosd water	30

Verwijderd: 14

Verwijderd: 23

1. Motivatie

Dit document betreft het **definitieve** wijzigingsvoorstel voor de Aquo update van juni 2009.

De impact van dit wijzigingsvoorstel is als "groot" beoordeeld. Grote wijzigingen worden volgens de updateprocedure van de Aquo-standaard slechts éénmaal per (school-)jaar in de Aquo update van juni doorgevoerd. Dergelijke wijzigingsvoorstellen worden tweemaal publiceerd; eerst in conceptvorm (in het najaar) en daarna als definitieve versie (in het voorjaar). Middelgrote wijzigingen kunnen overigens zowel in juni als december worden doorgevoerd.

1.1 Aanleiding

1.1.1 Belangrijke definities

In onderstaand overzicht zijn de huidige relevante definities uit opgenomen, deze kunnen door dit wijzigingsvoorstel gewijzigd worden.

Term	Definitie	Toelichting	Herkomst
compartiment	Dat deel van het (fysieke) milieu waarop de waarneming betrekking heeft.	Het compartiment is onderdeel van het leefmilieu. Binnen een soort compartiment is een verdere onderverdeling mogelijk. Voorbeelden zijn: water, bodem, zwevend stof, lucht, grondwater	Aquo-lex
orgaan	Deel van een taxon of van een taxon in een bepaald ontwikkelingsstadium dat door zijn bouw, samenstelling en/of functie te onderscheiden is van de overige delen.		Aquo-lex
biotoop	Karakteristieke leefomgeving van een levensgemeenschap waarvan de belangrijkste klimatologische, bodemkundige en biologische condities uniform zijn.		Aquo-lex
biotoop	Ruimtelijk begrensde eenheid voor leven.		Aquo-lex
biotoop	Woongebied voor een groep organismen.		Aquo-lex
hoedanigheid	De vorm waarin de eenheid behorend bij een meetwaarde wordt uitgedrukt. De toestand waarin een te meten/analyseren monster zich bevindt.	Voorbeelden zijn 'na filtratie', 'particulair', en 'na centrifugeren'	Aquo-lex

1.1.2 Achtergrond

In het kader van het project “Opschoning domeintabellen WNS” is door de werkgroep “Domeinen WNS” de inhoud van de domeintabellen Compartiment en Orgaan nader onderzocht. Het doel van het project is het onderbouwen van de inhoud van de WNS-domeintabellen zoals Compartiment en Orgaan. Daarbij hoort ook het toekennen van definities aan de opgenomen domeinwaarden. Maar dit kan ook resulteren in het verwijderen of converteren van domeinwaarden die niet passen binnen de definities van de domeintabel, of thuishoren onder een ander gegevenselement in de Aquo-standaard.

Door de werkgroep Domeinen is vastgesteld (overleg dd 14-10-2006) dat de domeinwaarden in de tabel Orgaan feitelijk een nadere detaillering zijn van het compartiment “Organisme”. De domeintabel Orgaan zou daarom als aparte tabel kunnen vervallen en de domeinwaarden kunnen worden opgenomen in de domeintabel Compartiment. Om toch de domeintabellen flexibel te kunnen toepassen is ervoor gekozen ze gescheiden te houden. Binnen informatiesystemen kan eventueel gekozen worden deze gecombineerd te implementeren. Voor het kunnen combineren van de tabellen is het wel noodzakelijk dat de coderingsregels op elkaar worden afgestemd.

Verder staat binnen de werkgroep vast dat als het compartiment een geheel organisme of een deel van een organisme (“orgaan” !) betreft, dat dan tevens de ‘naam van het beestje’ ofwel de taxon, moet kunnen worden vastgelegd.

Door de werkgroep Domeinen WNS zijn in haar onderzoek van de domeintabel Compartiment de volgende constatering gedaan:

- De huidige lijst met compartiment is een allegaartje zonder structuur en/of hiërarchie. Dit is overigens al jaren zo. In de eerste versie van de lijst (met de domeinwaarden uit 2002) ontbrak deze structuur ook al.
- Nergens is vastgelegd tot op welk detail niveau een deel van het (fysieke) milieu als een compartiment in de lijst mag worden opgenomen. Hierdoor konden nieuwe (na 2002) aanvragen voor compartimenten niet afgewezen worden (Gas, Oever, Profundaal Milieu, Drainagewater etc.)
- Compartimenten worden in sommige WNS ook als parameter misbruikt. Een voorbeeld hiervan is de Waarnemingsoort met parameter “Aanvoer” en compartiment “Chemische Hulpstoffen” en eenheid ‘m3’ (waarmee de aanvoer van Chemicaliën (in m3) wordt bedoeld.)
- Sommige Compartimenten lijken meer locatie-eigenschappen of een categorisatie van het meetpunt te benoemen (Dijk, Oever, Profundaal milieu, Litoraal milieu, Drainwater).

Naast deze constatering rees ook de vraag of sommige hoedanigheden, zoals ‘na filtratie’, geen compartimenten zouden moeten zijn. Een samenvatting van de discussie hierover is opgenomen in bijlage A.

1.1.3 Doel

Het doel van dit wijzigingsvoorstel is het opstellen van een praktijkrichtlijn voor de Aquo-domeintabellen Compartiment en Orgaan en het daarmee formeel vaststellen van de juiste inhoud van die domeintabel.

1.2 Business Case

1.2.1 Voordelen

Met een goede en complete definitie voor een standaard domeintabel is voor alle gebruikers duidelijk welke domeinwaarden wel en welke domeinwaarden niet thuishoren in de lijst. Tevens is dan duidelijk wat de opgenomen domeinwaarden betekenen.

Verder geeft een goede definitie ook aan wat het belang of doel is van het vastleggen van het compartiment of orgaan. Hiermee wordt in de praktijk de consequentie van het vastleggen van bepaalde waardes transparant. Tevens wordt duidelijk welk detailleringniveau daarbij (on)gewenst is.

1.2.2 Afbakening

Dit wijzigingsvoorstel heeft betrekking op de domeintabellen Compartment en Orgaan in het Logisch Model (LM) Aquo, in het Uitwisselmodel (UM) Aquo en binnen de Waarnemingssoortendatabase. Daarnaast betreft het aanpassingen in Aquo-lex voor termen uit de domeintabellen Compartment en Orgaan.

1.2.3 Impact

De huidige Aquo-domeintabellen Compartment en Orgaan wordt reeds veel gebruikt. Door het opnieuw vaststellen van inhoud van de lijst worden domeinwaarden gewijzigd, verwijderd of op non-actief gesteld. De impact van dergelijke wijzigingen is per definitie "groot".

2. Wijzigingsvoorstel

2.1 Praktijkrichtlijn domeintabellen

2.1.1 Aquo-domeintabel Compartiment

Een compartiment is volgens de definitie in Aquo-lex: “*dat deel van het (fysieke) milieu waarop de waarneming betrekking heeft*”. Voorgesteld wordt om de definitie in Aquo-lex aan te passen in een meer algemene definitie waarin ook organismen en de werkelijkheid buiten het fysieke milieu (mediums binnen niet natuurlijke processen) zijn opgenomen. Dat kan een variant worden op de definitie van compartiment uit de werkgroep UM Aquo: “*Dat deel van het (fysieke) milieu of van een organisme dat wordt beschouwd of geanalyseerd.*” Hiermee wordt immers het compartiment al aangeduid als een combinatie van én het fysieke milieu én een deel van een organisme. In paragraaf 2.2 Aquo-lex is de voorgestelde nieuwe definitie opgenomen.

Een domeintabel voor dat het deel van de werkelijkheid waarneming betrekking op heeft kan zeer uitgebreid zijn. De inhoud kan alleen wordt beperkt door de doelen waarvoor compartimenten bij de waarnemingen worden vastgelegd:

- Waarnemingen kunnen toetsen aan wettelijke kwaliteitsnormen.
Voor een dergelijke compartiment zijn in de wet- en regelgeving kwaliteits- of kwantiteitsnormen vastgesteld.
- Aan kunnen geven dat de analyses - om de waarneming te kunnen vastleggen - is uitgevoerd in of op een bepaald medium of in een organisme. Hierdoor kunnen deze waarnemingen worden gebruikt voor onderzoek naar de kwaliteit van het milieu of van niet natuurlijke processen (bijvoorbeeld afvalwaterzuivering).
Voor dergelijk onderzoek is het noodzakelijk dat in een gestandaardiseerde waardebepalingsmethode (analysemethode, werkvoorschrift o.i.d.) is vastgelegd hoe de analyse van het medium moet plaatsvinden.

Voor de duidelijkheid: het vastleggen van een compartiment kan één of meer doelen dienen. Deze doelen geven indirect ook aan dat een compartiment niet is bedoeld om de plaats van de waarneming in de werkelijkheid weer te geven. Dergelijk informatie wordt over het algemeen vastgelegd bij een meetpunt/meetobject.

Aangezien milieu-compartimenten (bijvoorbeeld Lucht, Oppervlaktewater, Grondwater) ook als mediums beschouwd kunnen worden is de domeintabel Milieu-Compartiment een subset van de domeintabel Medium.

Algemeen - Compartiment

Een compartiment bestaat naast de omschrijving uit een code. De lijst met compartimenten bevat alleen waarden die aan de definitie en aan één van de volgende voorwaarden voldoen:

- Het is een medium, zie hiervoor de betreffende domeintabel.
(Ook milieu-compartimenten worden als mediums beschouwd;
- Het is een biotoop; zie hiervoor de betreffende domeintabel;

N.B. Organismen zijn niet opgenomen in de domeintabel omdat deze nader gespecificeerd worden met een orgaan en/of taxon en deze in eigen domeintabellen staan.

Met opmaak: Links, Meerdere niveaus + Niveau: 1 + Nummeringopmaakprofiel: Opsommingstekens + Uitgelijnd op: 1,5 cm + Tab na: 2,14 cm + Inspringen op: 2 cm

Verwijderd: ¶

Verwijderd: Wijzigingsvoorstel

Verwijderd: <#>Het is een organisme (zowel plant als dier) eventueel nader gespecificeerd met een orgaan;¶
 <#>Het is vegetatie¶
 <#>Dit resulteert uiteindelijk in de volgende opbouw van de domeintabel Compartment¶
 <sp>¶
 <sp>¶

Inhoud domeintabel

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
		medium (inclusief milieu-compartmenten)		zie betreffende domeintabel
		biotoop		zie betreffende domeintabel

Daarnaast is de domeinwaarde “Niet van Toepassing” opgenomen als een technisch oplossing voor systemen, zoals de WNS-database, waarbij het attribuut compartiment niet optioneel (verplicht) is. In WNS-database is dit compartiment alleen van toepassing bij processturingsparameters.

Let op! De cijfercode van dit ‘compartiment’ werd voorafgegaan door min-teken!

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
99	NT	Niet van toepassing		

Daarnaast is de domeinwaarde “Organisme” opgenomen als een technische oplossing voor systemen, zoals de WNS-database, waarbij het attribuut compartiment niet optioneel (verplicht) is, maar het specifiek orgaan of organisme (taxon) in een ander attribuut is vastgelegd.

<u>cijfer-code</u>	<u>code</u>	<u>omschrijving</u>	<u>Aquo-lex</u>	<u>opmerking</u>
60	OE	Organisme (biota)	organisme Levend biologisch wezen. (biotaxon: Eenheid in het classificatiesysteem van organismen.)	

Schrijfwijze

Een compartiment bestaat naast de omschrijving uit een (alfanumerieke) code van twee tekens.

- Indien de omschrijving uit meerdere woorden bestaat wordt de 1^e letter van het eerste woord en de eerste letter van het tweede woord genomen. Voorzetsels, bijwoorden etc. worden niet als woorden beschouwd.
- Indien de omschrijving bestaat uit een woord dat kan worden opgedeeld in afzonderlijke woorden (bijv. grond-water) worden de 1^e letters van de afzonderlijke woorden genomen.
- Indien de omschrijving bestaat uit een woord dat niet kan worden opgedeeld in afzonderlijke woorden wordt de eerste letter en de laatste letter van het woord genomen.
- Als de code gelijk wordt aan een reeds bestaande code in deze domeintabel of in een andere subdomeintabel van Compartment dan wordt op de plaats van de 2^e letter een andere logische letter toegekend.

Formaat

Onderdeel	formaat	toegestane tekens
codering	tekst 2	A .. Z
naam	tekst 60	A .. Z a .. z - /

2.1.2 Aquo-domeintabel Milieu-compartment

Een milieu-compartment is een deel van de het (fysieke) milieu dat kan worden beschouwd of geanalyseerd.

Algemeen

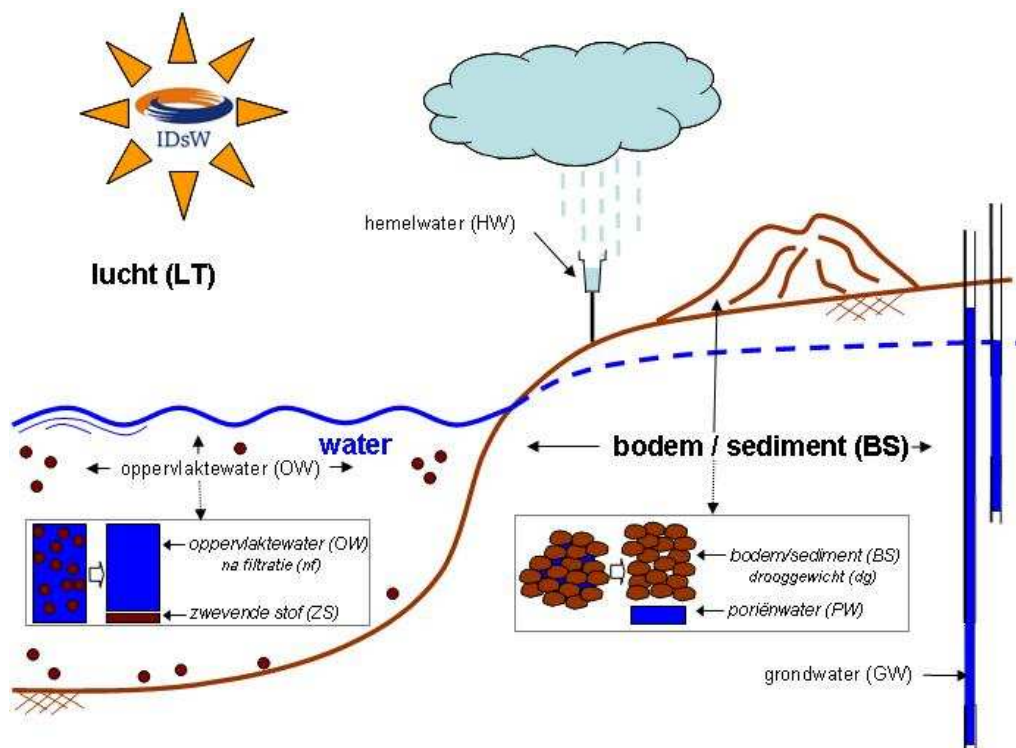
Een milieu-compartment bestaat naast de omschrijving uit een code. De lijst met milieu-compartmenten bevat alleen waarden die aan de definitie en aan één van de volgende voorwaarden voldoen:

- Één van de algemeen geaccepteerde drie hoofdcompartmenten van het leefmilieu; Lucht, (Oppervlakte-)Water en Bodem.
Om hierna genoemde redenen wordt in de Aquo-domeintabel het compartiment “Bodem/Sediment (BS)” gehanteerd daar waar het het compartiment Bodem betreft;
- Het materiaal dat in ondergeschikte mate aanwezig is in bepaald hoofdcompartment, maar qua fase behoort tot een ander hoofdcompartment.
(Zwevende Stof, Hemelwater, Grondwater, Poriënwater)
- Wordt toegepast in de wettelijke normering van de lucht-, water- en/of water(bodem)kwaliteit of -kwantiteit in Nederland.
Binnen normering van de water(bodem)kwaliteit in Nederland wordt in de BBK (besluit bodemkwaliteit) onderscheid gemaakt tussen normen voor Bodem en voor Sediment. Echter dit onderscheid wordt niet bij waarnemingen gemaakt. De kwaliteitsnormen die gelden voor een partij grond (bodem of sediment) zijn namelijk afhankelijk van de toepassing van deze partij (stort op het land of in het water).

De lijst bevat nadrukkelijk geen onderverdeling naar soort/type, zoals naar:

- Soort oppervlaktewater. Hiervoor bestaan andere gegevenselementen/domeintabellen.
- Zout of zoet oppervlaktewater. Dit onderscheid wordt bepaald door het chloridegehalte. Hier zitten gradaties in als brak water en allerlei tussenvormen. Een dergelijk onderscheid kan gemaakt worden met bijvoorbeeld het “KRW-watertype” of “Soort Oppervlaktewater kwalitatief” bij een Waterdeel.
- Soort bodem of grondsoort. Hiervoor kent Aquo ook een aantal domeintabellen.
- Soort gebied of biotoop of soort object waarin of waarop de waarneming heeft plaatsgevonden.

Dit resulteert in de volgende milieu-compartmenten:

Schrijfwijze

Zie Praktijkrichtlijn domeintabel Compartiment.

Formaat

Zie Praktijkrichtlijn domeintabel Compartiment.

Inhoud

groen - toevoegen   **geel** - wijzigen   **rood** - verwijderen

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
10	OW	Oppervlaktewater	<u>oppervlaktewater</u> Het grondoppervlak in principe bedekt met water <i>Toelichting: zie Aquo-lex</i>	
15	GW	Grondwater	<u>grondwater</u> al het water dat zich onder het bodemoppervlak in de verzadigde zone bevindt en dat in direct contact met bodem of ondergrond staat <i>toelichting:</i> Water dat zich in een grondformatie bevindt en dat daaruit gewoonlijk kan worden gewonnen.	

Verwijderd: Wijzigingsvoorstel

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
20	PW	Poriewater	<i>geen definitie van Poriënwater, wel van: interstitieel water:</i> Het water dat wordt vastgehouden in de ruimte (of spleten) tussen de vaste deeltjes van de grond. <i>synoniem:</i> hechtwater	Poriewater als synoniem van interstitieel water toevoegen
35	HW	Hemelwater	<u>hemelwater</u> Water uit neerslag zoals regen, sneeuw en hagel.	Dit was Regenwater (RW)
40	BS	Bodem/Sediment	<u>bodem:</u> Het aan de oppervlakte liggende pakket van de aardkorst met de daaronder liggende aardlagen onder invloed van de hydrosfeer, atmosfeer en organismen. <u>sediment:</u> Korrelvormig materiaal dat door vertering en erosie van het vaste aardoppervlak is ontstaan. <i>toelichting:</i> Vooral door watertransport afgezet, anorganisch en organisch materiaal. Deze kan bestaan uit klei, loss, grind, zand, kiezels, stenen	
50	ZS	Zwevend stof	<u>zwevend stof</u> Gedeelte van het sediment dat continu zwevend wordt gehouden door de opwaartse componenten van de turbulente stroming, of als colloïde in suspensie. <i>Toelichting:</i> Praktisch verkregen door filtratie of centrifugeren van monsters. <i>Synoniem:</i> gesuspendeerde stof	
80	LT	Lucht	<u>lucht</u> Het in hoofdzaak uit zuurstof en stikstof bestaande gasmengsel dat de aarde tot op zekere hoogte omgeeft. Deze luchtlaag heet dampkring of atmosfeer.	

2.1.3 Aquo-domeintabel Medium

Een medium is een materie in vaste, vloeibare of gasvormige fase welke een andere materie zoals chemische stoffen of biotaxa kan (over-)dragen. Er zijn veel soorten materie, dus kan de lijst met 'mediums' bijna oneindig lang worden. Om de lengte van de Aquo-domeintabel beperkt te houden worden alleen mediums opgenomen waarvan het vastleggen van de domeinwaarde een doel dient. Voorlopig zijn dan ook alleen mediums opgenomen waarvan de waarde voldoet aan het doel van het attribuut compartiment bij waarnemingen.

Algemeen

Een medium bestaat naast de omschrijving uit een code. De lijst met mediums bevat alleen waarden die aan de definitie en aan de volgende voorwaarden voldoen:

Verwijderd: Wijzigingsvoorstel

- Een willekeurige materie in vaste, vloeibare of gasvormige fase dat chemische stoffen of biotaxa kan (over-)dragen.
- Is gespecificeerd in; of de wet- of regelgeving waarin normen zijn gesteld voor aan de kwaliteit van het medium (bijvoorbeeld Oppervlaktewater, Drinkwater en Zuiveringsslib) of waardebepalingsmethodes (analysenormen of werkvoorschriften) om de kwaliteit van het medium te kunnen beoordelen (bijvoorbeeld bij Afvalwater).
- Tenzij gespecificeerd in bovenstaande voorwaarde bevat het geen aanduidingen van;
  - het proces of onderdeel van proces waar de materie zich bevindt.
  - van de kwaliteit van de materie.
  - onderverdeling naar soort/type.
 Voor deze onderverdelingen naar bijvoorbeeld: soort afvalwater, grondsoort bestaan andere gegevenselementen/domeintabellen. Zie o.a. bijlage B voor Soort Geloosd Water.
  - van de bron of toepassing van de materie.

Let op !

Ook milieu-compartimenten voldoen aan de voorwaarden voor medium !

Schrijfwijze

Zie Praktijkrichtlijn domeintabel Compartiment.

Formaat

Zie Praktijkrichtlijn domeintabel Compartiment.

Inhoud

groen - toevoegen   geel - wijzigen   rood - verwijderen

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
		<i>alle milieu-compartimenten</i>	zie domeintabel met milieucompartimenten	subdomeintabel van Medium
18	DW	Drinkwater	nieuw: (uit waterleidingwet) drinkwater, bestemd of mede bestemd om te drinken	Nieuw Voor dit medium zijn kwaliteitsnormen opgenomen in de Drinkwaterwet

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
30	AW	Afvalwater	<u>afvalwater</u> - Water dat wordt geloosd door huishoudens, bedrijven en instellingen. - Vloeibare afvalstoffen die via het riool of per as aangevoerd worden. <i>Toelichting:</i> Verontreinigd, ongezuiverd water. - Water dat na gebruik overblijft en biologisch, chemisch of thermisch is verontreinigd. <i>Toelichting (nieuw):</i> Het compartiment Afvalwater onderscheidt zich van het compartiment Lozingswater doordat het zich nog in het systeem van de afvalwaterinzameling en zuivering bevindt.	Hiervoor zijn specifieke NEN-analysenormen van toepassing.
31	LW	Lozingswater	<u>nieuw:</u> <u>lozingswater</u> Water dat door middel van een werk in een oppervlaktewater wordt gebracht, zonder dat het water uit een ander oppervlaktewater afkomstig is (definitie afgeleid uit de definitie van Lozingspunt)	Nieuw Voor dit medium gelden lozingsnormen uit de verschillende lozingsbesluiten (per bedrijfstak) onder de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren
43	ZD	Zand	<u>zand</u> Een natuurlijk los afzetting gesteente bestaande uit een mengsel van voornamelijk minerale deeltjes met een korrelgrootte die hoofdzakelijk ligt tussen 0.063 en 2 mm - de samenstelling en aard van de korrels en korrelgrootte verdeling kan sterk variëren - van het totaal aan minerale deeltjes kleiner dan 2 mm is maximaal 8% kleiner dan 0.002 mm en maximaal 50% kleiner dan 0.063 mm, terwijl maximaal 30% van het volledige minerale mengsel groter dan 2 mm mag zijn.	aangevraagd door L. van der Wulp (HHSK) door juni 2006, toelichting: <i>"Het betreft geen bodem/sediment (40) maar zand uit zandvangens. Dit zand komt dus 'vrij' tijdens het zuiveringsproces en laten wij regulier bemonsteren en analyseren op oa. zware metalen. Deze gegevens worden uitgewisseld met de verwerker van ons slib en zand. Daarnaast worden de gegevens ook gerapporteerd in het milieujaarverslag van één van onze awzi's. Ten slotte dienen de gegevens ook voor de beoordeling van het zuiveringsproces door onze eigen technologiën.</i> <i>Uit een peiling blijkt dat schappen verschillend omgaan met zandbemonsteringen. Sommige schappen bemonsteren incidenteel zand, maar bv. Waterschap Hollandse Delta bemonsterd ook regulier "</i>

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
55	ZB	Zuiveringsslib	<i>Nog geen definitie, voorstel (op basis van meststoffenwet 2007)</i> <u>zuiveringsslib</u> Het slib dat ontstaat als restproduct na de zuivering van afvalwater of dat zich bevindt in sceptictanks.	Voor de toepassing van zuiveringsslib zijn eisen opgenomen in de Meststoffenwet. De meststoffenwet definieert zuiveringsslib als volgt: 1. slib, dat afkomstig is van een installatie voor de zuivering van huishoudelijk, stedelijk of industrieel afvalwater dan wel ander afvalwater van soortgelijke samenstelling als huishoudelijk, stedelijk en industrieel afvalwater; of 2. slib, dat afkomstig is van septictanks en andere installaties voor de verzameling, afvoer en behandeling van afvalwater met uitzondering van vet- en zandvangers.
65	VE	<u>Vegetatie</u>	<u>vegetatie</u> <u>Rijkdom aan planten, zowel de structuur als het soortenaantal betreffende.</u>	<u>compartment voor bijvoorbeeld afgemaaide vegetatie monsters</u>
90	CH	Chemische hulpstoffen	<u>chemicaliën:</u> hulpstoffen bij de behandeling van (afval-)water of slib	In de WNS-database staan o.a. een aantal onterecht aangemaakte WNS waar compartment als parameter gebruikt wordt, bijvoorbeeld: "Doseervolume Chemische Hulpstoffen" Maar ook een aantal waar het gaat om de concentratie van zware metalen in de chemische hulpstoffen.
103	DL	<u>Drijfslaag</u>	<u>materiaal, dat aan het oppervlak van een tank of reactor drijft</u>	<u>Het komt regelmatig voor dat er voor de analyse van blauwalg een monster van de drijfslaag wordt genomen.</u>
105	SR	<u>Siliconenrubber</u>	<u>geen definitie, algemeen begrip</u>	<u>Aangevraagd door Marcel v.d. Weijden (RWS-Waterdienst)</u> <u>Wordt gebruikt bij 'passive sampling monitoring'-methode.</u> <u>Betreft sorptie van chemische stoffen aan siliconenrubber waarna de stoffen in dit rubber worden bepaald. De methode geldt als alternatief voor meting in biota.</u>

2.1.4 Aquo-domeintabel Biotoop

Een biotoop is op drie manieren gedefinieerd in Aquo-lex: (1) "Karakteristieke leefomgeving van een levensgemeenschap waarvan de belangrijkste klimatologische, bodemkundige en biologische condities uniform zijn.", (2) "Ruimtelijk begrensde eenheid voor leven." (3) "Woongebied voor een groep organismen".

Alle drie de definities leggen nauwelijks beperkingen op aan een lijst met te onderscheiden biotopen. Om de Aquo-domeintabel biotoop beperkt te houden worden alleen biotopen opgenomen die waarvan het vastleggen van de domeinwaarde een doel dient.

Algemeen

Een biotoop bestaat naast de omschrijving uit een code. De lijst met biotopen bevat alleen waarden die aan de definitie en aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Is gespecificeerd in;
of de wet- of regelgeving waarin normen zijn gesteld aan de kwaliteit van het biotoop,
of waardebepalingsmethodes (analysenormen of werkvoorschriften) om de kwaliteit van het biotoop te kunnen beoordelen.

Let op !

Ook milieu-compartimenten voldoen aan de voorwaarden voor medium !

Schrijfwijze

Zie Praktijkrichtlijn domeintabel Compartiment.

Formaat

Zie Praktijkrichtlijn domeintabel Compartiment.

Inhoud

groen - toevoegen   **geel** - wijzigen   **rood** - verwijderen

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
71	SN	Steen	<i>nieuw (bron:wikipedia)</i> Harde stof met een minerale samenstelling <i>toelichting:</i> bijvoorbeeld baksteen, beton of natuursteen	Is o.a. beschreven in Rijkswaterstaat StandaardVoorschrift nr. 913.00.B007: "Monsterneming van (oever)vegetatie, steen en gebruik kunstmatig substraat ten behoeve van de bepaling van fyto-benthos" geen WNS in WNS-database
72	KH	Klinkhout	<u>klinkhout</u> hout dat in het water terecht gekomen is, verzadigd is met water en het habitat vormt voor organismen	Is o.a. beschreven in Rijkswaterstaat StandaardVoorschrift nr. 913.00.B002: "Monsterneming van macrofauna op hard substraat" geen WNS in WNS-database
73	KS	Kunstmatig substraat	<i>nieuw</i> <u>Het op kunstmatige wijze in het milieu aangebrachte substraat.</u> <u>substraat</u> Vast materiaal, zoals zand en dood of levend blad, waarin organismen leven.	Is o.a. beschreven in Rijkswaterstaat StandaardVoorschrift nr. 913.00.B005: "Monsterneming van macrofauna op kunstmatig substraat." geen WNS in WNS-database

Verwijderd: 105

... [4]

Met opmaak: Tekstkleur:

Verwijderd: Wijzigingsvoorste

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
85	LM	litoraal	<p>litoraal De kust of het kustland betreffend.</p> <p><i>definitie uit Rijkswaterstaat StandaardVoorschrift:</i> litoraal oeverzone, gebied in de buurt van de kustlijn of oeverlijn van een zee, meer of rivier.</p>	<p>Is o.a. beschreven in Rijkswaterstaat StandaardVoorschrift nr. 913.00.B200: "Bemonstering van macrozoöbenthos en bodemchemie in het litoraal en sublitoraal in de mariene wateren; methode: Reineck boxcorer, Flushing sampler, steekbuis." 2 WNS in WNS-database, ("Bemonsteringsoppervlak" en "Volume stenen" Aangevraagd door Joep Meeuse (RIKZ) april 2007 compartiment aangevraagd april. 2007</p>
86	PM	Profundaal	<p>profundaal (zoet) Diep water</p> <p><i>definitie uit Rijkswaterstaat StandaardVoorschrift:</i> profundaal diep water, in de regel dieper dan 2 meter.</p>	<p>2 WNS, ("Bemonsteringsoppervlak" en "Volume stenen") Aangevraagd door Joep Meeuse (RIKZ) april 2007 compartiment aangevraagd april. 2007 Is beschreven in o.a. Rijkswaterstaat StandaardVoorschrift nr. 913.00.B051: "Bemonstering van macrozoöbenthos en bodemchemie in het profundaal; veldapparaat: boxcorer, Ekman-Birge happer, van Veen happer, werpkorf en steekbuis."</p>
100	OR	Oever	<p>oever: Het gebied op de grens van water en land, waarbij het gedeelte boven het laagste streefpeil van het water tot de insteek (bovenrand) van het oevertalud (oeverhelling) de (droge) oever(zone) wordt genoemd.</p> <p><i>Toelichting:</i> De overgang van land naar water, waar het dynamisch samenspel van land en water plaatsvindt. Vaak is sprake van oeverplantengroei in het water, vooral wanneer een deel van het water langs de waterkant ondiep is. In dat geval wordt vaak van een 'natte' oever(zone) gesproken, met name bij natuurvriendelijke oevers.</p> <p>kust: Waterkant langs een zee</p>	<p>De definitie van oever moet aangepast worden, ook de toelichtende tekst moet uit de definitie worden gehaald. geen WNS in WNS-database</p>

Met opmaak: Markeren

Verwijderd: e

Verwijderd: milieu

Verwijderd: milieu

Met opmaak: Markeren

Verwijderd: Wijzigingsvoorstel

2.1.5 Aquo-domeintabel Orgaan

Algemeen

Een orgaan bestaat naast de omschrijving uit een code. De lijst met organen bevat alleen waarden die aan de definitie uit Aquo-lex voldoen. Met nadruk wordt gesteld dat de Aquo-lex definitie van orgaan anders - uitgebreider - is dan de "medische" definitie.

Schrijfwijze

Zie Praktijkrichtlijn domeintabel Compartiment.

Formaat

Zie Praktijkrichtlijn domeintabel Compartiment.

Inhoud

groen - toevoegen   **geel** - wijzigen   **rood** - verwijderen

oude code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
BLOED	BD	Bloed	alledaags begrip	
DARM	DM	Darm	alledaags begrip	
DOOIER	DR	Dooier	alledaags begrip	
FILET	FT	Filet	alledaags begrip	
GAL	GL	Gal	alledaags begrip	
HART	HT	Hart	alledaags begrip	
HERSNN	HN	Hersenen	alledaags begrip	
LEVCL	LC	Levercel	alledaags begrip	Van toepassing in Rijkswaterstaat StandaardVoorschrift (RVS) SPECIE-07: "Bepaling van 2,3,7,8-TCDD toxische equivalenten (TCDD-TEQs) in sedimenten met behulp van de DR CALUX® (Chemical Activated LUCiferase gene eXpression) bioassay van BioDetection Systems BV (BDS)"
T47DCELL	T4	genetisch gemodificeerde T47D-cel lijn	<i>nieuw</i> (bron: RVS SPECIE-08): T47D-cel lijn humane borst adenocarcinoma cel <i>toelichting (nieuw)</i> De genetisch gemodificeerde T47 cel lijn wordt gebruikt bij de bepaling van 17β-estradiol equivalenten (EEQ) in opgewerkte sediment extracten met behulp van de ER-CALUX (Estrogen Receptor mediated - Chemical Activated LUCiferase gene eXpression) assay.	Van toepassing in Rijkswaterstaat StandaardVoorschrift (RVS) SPECIE-08: "Standaardvoorschrift RIKZ/ER-CALUX (Estrogen Receptor mediated - Chemical Activated LUCiferase gene eXpression) bioassay"
LEVER	LR	Lever	alledaags begrip	
MAAG	MG	Maag	alledaags begrip	

Verwijderd: Wijzigingsvoorstel

oude code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
NIER	NR	Nier	alledaags begrip	
OOG	OG	Oog	alledaags begrip	
PLASMA	PA	Plasma	alledaags begrip	Het vloeibare gedeelte van bloed (dus zonder bloedlichamen en -plaatjes), zie bloedplasma
SCHELP	SP	Schelp	alledaags begrip	
SNAVL	SL	Snavel	alledaags begrip	
SPIERWESL	SW	Spierweefsel	alledaags begrip	
STAART	ST	Staart	alledaags begrip	
VET	VT	Vet	alledaags begrip	
VIN	VN	Vin	alledaags begrip	
VLEES	VS	Vlees	alledaags begrip	
VLEUGL	VL	Vleugel	alledaags begrip	

2.2 Wijzigingen in domeintabellen

2.2.1 Te verwijderen / op non-actief zetten Compartimenten

De volgende compartimenten voldoen niet aan de praktijkrichtlijn en worden daarom op non-actief gezet. Dat geldt ook voor de eventueel bijbehorende Waarnemingssoorten.

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
25	DW	Drainwater	(LM Aquo: een aanduiding voor de soort geloosd water en daarmee het ontstaan van het geloosde afvalwater)	Is geen compartiment/medium, maar soort geloosd water 11 WNS, waarvan 10 aangevraagd door T. de Ceuster (WSBD) jan 2007 WNS wijzigen in Lozingswater (LW)
32	PC	Percolaat (water afkomstig slibgisting RWZI)	<u>percolaat</u> water dat door vervuild materiaal, bijvoorbeeld afval, is gestroomd	Is geen compartiment/medium, maar soort geloosd water 14 WNS, alle aangevraagd najaar 2006 door G. Meijerink (WS Regge & Dinkel) compartiment aangevraagd sept. 2006; toelichting: "voorlopige eenmalige meting van stort". WNS wijzigen in Lozingswater (LW)
41	GD	Grind (>40% deeltjes >2mm)	<u>grind</u> : Gesteente, hoofdzakelijk bestaande uit kwarts, overwegend rond, van natuurlijke herkomst, met een korrelgrootte tussen de 2 mm en 63 mm	Grind valt onder bodem/sediment. Onbekend is waarom (en wat) er in/op grind gemeten wordt. Fracties moet als monstercriterium worden beschouwd. Geen WNS in WNS-database
42	ZG	Zand met grind (>40%, <2mm >63um en >20% deeltjes >2mm)		Dit is geen compartiment/medium maar een aanduiding van een grond/bodemtype, en daarmee in feite een waarneming opzich. Onbekend is waarom (en wat) er in/op zand met grind gemeten wordt. Fracties moet als monstercriterium worden beschouwd. Geen WNS in WNS-database
56	SB	Slib (Klei/Silt) (> 40 um <63 um deeltjes)	<u>slib</u> niet genormaliseerde praktijknaam voor door stromend water in zwevende toestand meegevoerd fijn materiaal, dat na afzetting nog veel water bevat en een slappe consistentie heeft	Dit is geen apart medium maar komt overeen met Bodem/Sediment) of met Zuiveringsslib). aangevraagd door J. Feenstra (WS Fryslan), juni 2007 voor par. BZV. WNS wijzigen in Bodem/Sediment (BS)
70	HS	Hardsubstraat	<u>substraat</u> Vast materiaal, zoals zand en dood of levend blad, waarin organismen leven.	Onbekend is waarom (en wat) er in/op hardsubstraat gemeten wordt. Hardsubstraat is verzameling van biotopen Steen en Klinkhout. geen WNS in WNS-database

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	opmerking
101	DK	Dijk	<u>dijk</u> : Grondlichaam (al dan niet verdedigd) bestemd tot het keren van water.	In werkgroep Domeinen WNS is besproken dat dit niet als compartiment beschouwd kan worden. geen WNS in WNS-database
102	GS	Gas	<i>geen definitie</i>	compartiment aangevraagd feb. 2006 geen WNS in WNS-database Onbekend is welke materie – in gasvormige fase - wordt aangeduid met dit compartiment; aardgas, methaangas of ...?
104	TM	Terrestrisch milieu	<u>terrestrisch</u> voorkomend (groeïend) op minerale substraten - op het land.	compartiment aangevraagd feb. 2007 Onbekend is waarom (en wat) er in dit milieu gemeten wordt. geen WNS in WNS-database
99	OG	Overig		Wat is overig? Er zijn meerdere WNS met code OG in WNS-database. WNS wijzigen in "Niet van toepassing" (-99,NT)

2.2.2 Te wijzigen Compartimenten

Van de volgende compartimenten wordt de code of omschrijving gewijzigd. Dat geldt ook voor de eventueel bijbehorende Waarnemingssoorten. (geel - wijzigen)

cijfer-code	Oud		Nieuw			Subset
	code	omschrijving	cijfer-code	code	omschrijving	
35	RW	Regenwater	35	HW	Hemelwater	Milieu-comp.
43	ZD	Zand (>40% deeltjes, <2mm >63um)	43	ZD	Zand	Medium
55	Z1	Zuiveringsslib	55	ZB	Zuiveringsslib	Medium
85	LM	Literaal milieu	85	LM	Litoraal	Biotoop
86	PM	Profundaal milieu	86	PM	Profundaal	Biotoop
100	OV	Oever	100	OR	Oever	Biotoop
-99	NT	Niet van toepassing	99	NT	Niet van toepassing	-

2.2.3 Nieuwe Compartimenten

De volgende compartimenten worden toegevoegd:

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	subset
18	DW	Drinkwater	<i>nieuw: (uit waterleidingwet)</i> <u>drinkwater</u> leidingwater, bestemd of mede bestemd om te drinken	Medium
31	LW	Lozingswater	<u>lozingswater</u>	Medium

cijfer-code	code	omschrijving	Aquo-lex	subset
			Water dat door middel van een werk in een oppervlaktewater wordt gebracht, zonder dat het water uit een ander oppervlaktewater afkomstig is (definitie afgeleid uit de definitie van Lozingspunt)	

2.2.4 Te wijzigen Organen

Van alle organen worden de codes als volgt gewijzigd. Dat geldt ook voor de bijbehorende Waarnemingssoorten.

oude code	nieuwe code	omschrijving
BLOED	BD	Bloed
DARM	DM	Darm
DOOIER	DR	Dooier
FILET	FT	Filet
GAL	GL	Gal
HART	HT	Hart
HERSNN	HN	Hersenen
LEVCL	LC	Levercel
T47DCELL	T4	genetisch gemodificeerde T47D-cel lijn
LEVER	LR	Lever
MAAG	MG	Maag
NIER	NR	Nier
OOG	OG	Oog
PLASMA	PA	Plasma
SCHELP	SP	Schelp
SNAVL	SL	Snavel
SPIERWSL	SW	Spierweefsel
STAART	ST	Staart
VET	VT	Vet
VIN	VN	Vin
VLEES	VS	Vlees
VLEUGL	VL	Vleugel

2.3 Aquo-lex

2.3.1 Gewijzigde begrippen

Element/begrip	Gewijzigd deel	Oud	Nieuw	Herkomst	Motivatie
compartiment	Definitie	Dat deel van het (fysieke) milieu waarop de waarneming betrekking heeft.	Het deel van het milieu of het organisme of het medium dat wordt beschouwd of geanalyseerd.	Werkgroep UM Aquo	
oever	Definitie	Het gebied op de grens van water en land, waarbij het gedeelte boven het laagste streefpeil van het water tot de insteek (bovenrand) van het oevertalud (oeverhelling) de (droge) oever(zone) wordt genoemd.	Het gebied op de grens van water en land waar het dynamisch samenspel van land en water plaatsvindt.		
oever	Toelichting	De overgang van land naar water, waar het dynamisch samenspel van land en water plaatsvindt. Vaak is sprake van oeverplantengroei in het water, vooral wanneer een deel van het water langs de waterkant ondiep is. In dat geval wordt vaak van een 'natte' oever(zone) gesproken, met name bij natuurvriendelijke oevers.	Het gedeelte boven het laagste streefpeil van het water tot de insteek (bovenrand) van het oevertalud (oeverhelling) de (droge) oever(zone) wordt genoemd. Vaak is sprake van oeverplantengroei in het water, vooral wanneer een deel van het water langs de waterkant ondiep is. In dat geval wordt vaak van een 'natte' oever(zone) gesproken, met name bij natuurvriendelijke oevers.		
litoraal	Definitie	De kust of het kustland betreffende.	Oeverzone, gebied in de buurt van de kustlijn of oeverlijn van een zee, meer of rivier	RWS Standaard Voorschrift	domeintabel Biotoop

2.3.2 Nieuwe begrippen

Element/begrip	Gewijzigd deel	Oud	Nieuw	Herkomst	Motivatie
milieu-compartment	Definitie		Dat deel van het (fysieke) milieu waarop een waarneming betrekking heeft.		
milieu-compartment	Toelichting		Binnen een soort compartiment is een verdere onderverdeling mogelijk. Voorbeelden zijn: water, bodem, zwevend stof, lucht, grondwater		
medium	Definitie		Een willekeurige materie in vaste, vloeibare of gasvormige fase dat chemische stoffen of biotaxa kan (over-)dragen.		
zuiveringsslib	Definitie		Het slib dat ontstaat als restproduct na de zuivering van afvalwater of dat zich bevindt in scheidingsvaten	Gebaseerd op Meststoffenwet 2007	domeintabel Medium
steen	Definitie		Harde stof met een minerale samenstelling	Wikipedia	domeintabel Medium
steen	Toelichting		bijvoorbeeld baksteen, beton of natuursteen	Wikipedia	domeintabel Medium
kunstmatig substraat	definitie		Het op kunstmatige wijze in het milieu aangebrachte (natuurlijke of niet-natuurlijke) substraat	uit RWS Standaard Voorschrift	domeintabel Biotoop
kunstmatig substraat	toelichting		Kunstmatig substraat kan zowel uit natuurlijke als niet natuurlijke materialen bestaan.	uit RWS Standaard Voorschrift	domeintabel Biotoop
litoraal	toelichting		Binnen het litoraal worden twee zones onderscheiden: - het eulitoraal of intergetijdengebied; - het sublitoraal	RWS Standaard Voorschrift	domeintabel Biotoop
eulitoraal	definitie		Deel van het litoraal dat de zone tussen de laag- en de hoogwaterlijn aanduidt.	RWS Standaard Voorschrift	domeintabel Biotoop
eulitoraal	synoniem		intergetijdengebied	RWS Standaard Voorschrift	domeintabel Biotoop
sublitoraal milieu			Deel van het litoraal dat de zone beneden de laagwaterlijn, die in principe altijd onder water staat, aanduidt.	RWS Standaard Voorschrift	domeintabel Biotoop
interstitieel water	synoniem		poriewater		
T47D-cel	Definitie		humane borst adenocarcinoma cel	RWS Standaard Voorschrift SPECIE-08	domeintabel Orgaan
T47D-cel	Toelichting		De genetisch gemodificeerde T47 cel wordt gebruikt bij de bepaling van 17β-estradiol equivalenten (EEQ) in opgewerkte sediment extracten met behulp van de ER-CALUX (Estrogen Receptor mediated - Chemical Activated Luciferase gene eXpression) assay.	RWS Standaard Voorschrift SPECIE-08	domeintabel Orgaan
chemische hulpstoffen	Synoniem		Chemicaliën		domeintabel Medium

Verwijderd: binnen het litoraal dat

Verwijderd: Wijzigingsvoorstel

Verwijderd: 18 mei

Verwijderd: 1

Verwijderd: Wijzigingsvoorstel

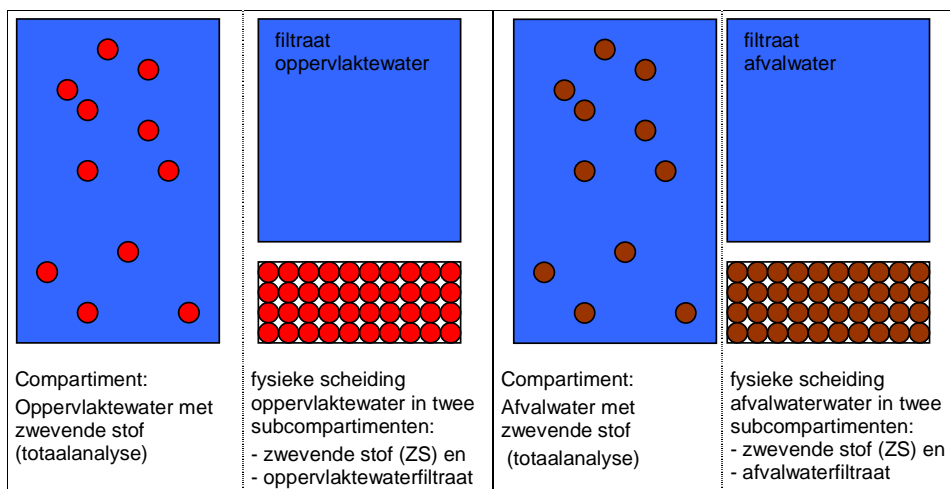
Bijlage A Discussie hoedanigheid of compartiment

Van groot belang voor de uiteindelijke definitie en inhoud van compartimenten, maar ook van hoedanigheden die een fractie aanduiden, is de hieronder genoemde discussie die in gang is gezet door het "Voorstel tot wijziging "na filtratie" van hoedanigheid naar compartiment" van F. Lüers, Waterschap de Dommel. Deze discussie is in dit document opgenomen omdat zij inzicht geeft in de dunne scheidslijn tussen sommige compartimenten en hoedanigheden.

Hoedanigheid "na filtratie"

Metingen kunnen zijn verricht in het filtraat van oppervlakte- of afvalwater. Voor deze analyses wordt de hoedanigheidcode "nf" (na filtratie) toegevoegd aan de eenheid van de meetwaarde. Voordat hier verder inhoudelijk wordt ingegaan eerst een situatieschets.

Een compartiment wordt fysiek gescheiden in twee delen; de zwevende stof (vaste fase) én het filtraat van het type water:

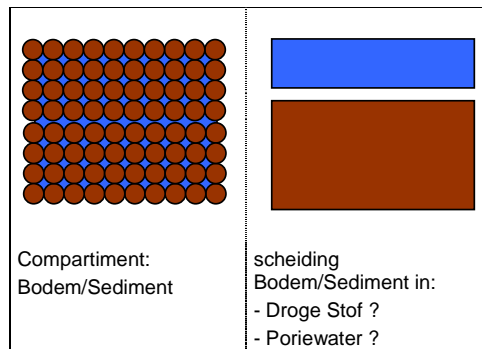
Het oppervlaktewater (OW) en afvalwater (AW) worden als een compartiment beschouwd. Hetzelfde geldt voor zwevende stof (ZS). Zwevende stof kan op verschillende methoden worden geïsoleerd (sedimentvallen, filtratie, centrifugeren). Bij de scheiding van deze watermonsters in twee fysiek gescheiden fracties met eigen kenmerken en fysieke eigenschappen wordt zwevende stof en zuiveringslib als apart subcompartiment aangeduid. Het filtraat wordt echter als hoedanigheid "na filtratie" (nf), terwijl er hier ook gesproken zou kunnen worden van 'het andere subcompartiment'.

Voorgesteld zou kunnen worden om het filtraat (met de hoedanigheid "na filtratie") evenals zwevend stof en zuiveringslib te zien als een volledig subcompartiment van de compartimenten oppervlaktewater en afvalwater. Daarbij dient onderscheid worden gemaakt in oppervlaktewaterfiltraat en afvalwaterfiltraat. Belangrijke kanttekening hierbij is echter dat zuiveringslib (Z1) niet alleen door filtratie van afvalwater ontstaat, zoals zwevende stof uit oppervlaktewater. Zuiveringslib is het restproduct uit het zuiveringsproces dat door toepassing meerdere (zuiverings/scheidings-)technieken ontstaat.

Hoedanigheid "drooggewicht" en parameter "Droge stof"

Analoog aan het voorstel in de vorige paragraaf zou ook het compartiment Bodem/Sediment kunnen worden opgedeeld in twee verschillende compartimenten: Droge Stof en Poriewater.

Er zijn echter wel wezenlijke verschillen. Bij waterbodemmonsters varieert de gewichtshoeveelheid van de onderzochte stof namelijk met het vochtgehalte van het monster. Hierdoor varieert de uitslag van de analyse ongewenst. Om dit probleem te omzeilen wordt in dergelijke gevallen de 'concentratie' uitgedrukt in gewichtshoeveelheid geanalyseerde verbinding per gewichtshoeveelheid onderzochte stof op droge stof basis (bijvoorbeeld mg/kg drooggewicht of droge stof).

In dit geval heeft het analyseresultaat dus GEEN betrekking op de concentratie in één van de 'subcompartimenten'. Voor de duidelijkheid zou de hoedanigheid "drooggewicht" dan ook moeten worden hernoemd in "t.o.v. droog gewicht (dg)".

Een ander verschil is dat bij filtraat en zwevende stof de aan deze fases behorende verbindingen aanwezig blijven in de gescheiden fase. Daarmee is er sprake van een fysieke omkeerbare scheiding. Bij het bepalen van de hoeveelheid Droge Stof wordt het aanwezige water door indampen verwijderd zonder de in deze fase aanwezige verbindingen mee te nemen.

Voor metingen in poriewater wordt het monster gecentrifugeerd of bepaalde analysetechnieken gebruikt. Er is dus geen sprake van een fysieke scheiding in twee fases die door alles weer bij elkaar te brengen leidt tot dezelfde beginsituatie.

Conclusie

De volgende voor- en nadelen van het voorstel om de hoedanigheid 'na filtratie' als compartiment te beschouwen zijn hieronder op een rijtje gezet.

Voordelen:

- Een compartiment is consequent onderverdeeld in deelcompartimenten, en niet in een deelcompartiment Zwevende Stof en een hoedanigheid "na filtratie".
- Het aantal gecombineerde hoedanigheden vermindert.

Nadelen:

- Een compartiment 'Filtraat' sluit niet aan op de definitie van compartiment, waar het deel van het (fysieke) milieu waarop de waarneming betrekking heeft. "Filtraat" is het product van een bewerking tijdens de analyse van het monster.
- Een compartiment 'Filtraat' sluit niet aan op normering in de wet- en regelgeving. Waarbij voor één compartiment, bijvoorbeeld Oppervlaktewater, is aangegeven of de norm als dan niet voor de opgeloste fractie (na filtratie / filtraat) geldt.
- Een nieuw compartiment 'Filtraat' sluit niet aan op de huidige werkwijze bij de opslag van analyseresultaten.

- Door introductie van 'Filtraat' kunnen van één monster de analyseresultaten tot twee verschillende compartimenten behoren, terwijl het monster feitelijk in één compartiment genomen is. Alhoewel dit bij Zwevende Stof wel reeds het geval kan zijn.
- Het compartiment waar slechts een ondergeschikt gedeelte van een andere fase (zwevende stof) aan wordt ontnomen krijgt een geheel andere naam; het is geen Oppervlaktewater meer, maar Oppervlaktewaterfiltraat geworden.

Afsluiting

De discussie maakt duidelijk dat de term 'na filtratie' evenals 'filtraat' verwarring stichten. Met de term 'na filtratie' lijkt het alsof de tabel hoedanigheid ook bedoeld is voor diverse analyse technieken. En de term 'filtraat' geeft een soort subcompartiment weer. Echter met de hoedanigheid 'na filtratie' is altijd de 'opgeloste fractie' van een parameter bedoeld, zoals bij diverse wettelijke normen is vastgelegd. Het verduidelijken van de omschrijving van deze hoedanigheid kan deze verwarring eenvoudigweg voorkomen.

Bijlage B Domeintabel Soort geloosd water

Het gegevenselement en LM Aquo domeintabel "soort geloosd water" is als volgt gedefinieerd:

Gegevensselement	soort geloosd water	
Codering UvW	LOZSRTAW	
Beschrijvingen		
DEFINITIE	Een aanduiding voor de soort geloosd water en daarmee het ontstaan van het geloosde afvalwater	
DATUM VAN OPNAME:	oorspronkelijk	
HERKOMST DEFINITIE:	GWL	
TOELICHTING:	<p>De in het domein opgesomde soorten afvalwater betreffen een hoofdingeling. Het domein is uitbreidbaar met een meer gedetailleerde indeling, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bedrijfsafvalwater - bilgewater - ballastwater - bronneringswater - drainagewater (afkomstig uit de grond) - drainwater (afkomstig van bijvoorbeeld gewasteelt- tafeloppervlak) - effluent - grondwater (bijv. vrijkomend bij bodemsanering) - gaswaswater - huishoudelijk afvalwater - verontreinigd hemelwater - ingenomen bronwater - influent rioolwaterzuiveringsinstallatie - kwelwater - ketelspuiwater - koeltoren spui - koelwater (doorstroomkoeling) - laboratorium afvalwater - proces afvalwater - percolatiewater - retourwater bij opspuiten bagger - regeneraat of spoelwater - stoomcondensaat - spuiwater - spoel- en schrobwater - suppletiewater <p>De codes 20 t/m 89 kunnen daarvoor worden gebruikt.</p>	
Entiteit	LOZ.PUNT (lozingspunt)	
Type	Numeriek	
Lengte	2,0	
Domein	Code	Omschrijving
	01	bedrijfsafvalwater
	02	huishoudelijk afvalwater
	03	koelwater
	04	effluent
	05	hemelwater
	06	drainage
	07	bronneringswater
	08	gemengd afvalwater
	99	overig

Overigens kent het systeem WVO-info voor "Afvalwatertype" een vergelijkbare domeintabel met een andere codering.

Pagina 1: [1] Verwijderd Administrator 14-7-2009 11:25:00
18 mei

Pagina 5: [2] Verwijderd Administrator 18-5-2009 16:19:00
Wijzigingsvoorstel

Pagina 10: [3] Verwijderd Administrator 14-7-2009 11:25:00

60	OE	Organisme (biota)	<u>organisme</u> Levend biologisch wezen. (<i>biotaxon</i> : Eenheid in het classificatiesysteem van organismen.)	
65	VE	Vegetatie	<u>vegetatie</u> Rijkdom aan planten, zowel de structuur als het soortenaantal betreffende.	

Pagina 17: [4] Verwijderd Administrator 18-5-2009 16:25:00

105	SR	Siliconenrubber	<i>geen definitie, algemeen begrip</i>	Aangevraagd door Marcel v.d. Weijden (RWS-Waterdienst) Wordt gebruikt bij 'passive sampling monitoring'-methode. Betreft sortie van chemische stoffen aan siliconenrubber waarna de stoffen in dit rubber worden bepaald. De methode geldt als alternatief voor meting in biota.
-----	----	-----------------	--	--

Pagina 22: [5] Verwijderd Administrator 18-5-2009 16:21:00

103	DL	Drijfslag	materiaal, dat aan het oppervlak van een tank of reactor drijft	1 WNS in WNS-database, aangevraagd door Rob Hoefnagel (HH Delfland), jan. 2007 Welke Waardebepalingsmethodes verwijzen naar dit medium ?
-----	----	-----------	---	---